
Warszawa, 9 maja 2011 r.

APEL O ODRZUCENIE UCHWALONEJ PRZEZ SEJM USTAWY O SYSTEMIE INFORMACJI OŚWIATOWEJ

W związku z uchwaleniem przez Sejm 15 kwietnia br. **ustawy o systemie informacji oświatowej** i przesłaniem jej do rozpatrzenia przez Senat, **zwracamy się z apelem o odrzucenie** tej ustawy. W naszej ocenie, jej przyjęcie w obecnym kształcie stwarzać będzie poważne zagrożenie dla realizacji gwarantowanych konstytucyjnie praw i wolności, przede wszystkim prawa do prywatności i autonomii informacyjnej jednostki.

Nowy System Informacji Oświatowej ma zastąpić system działający od 2005 r. Mamy świadomość problemów, jakie stwarza funkcjonowanie obecnego systemu i jesteśmy przekonani, że zmiany prawa są potrzebne. Przyjęta ustawa wzbudza jednak nasze poważne zastrzeżenia. O ile w obecnym systemie zbierane są jedynie zestawienia zbiorcze dotyczące liczby uczniów opisanych według określonej cechy, np. płci, roku urodzenia, typu szkoły, o tyle w nowym systemie gromadzony ma być niezwykle szeroki zakres informacji o poszczególnych, zidentyfikowanych osobach. Dane te mają być zbierane na bieżąco, przez cały okres edukacji: od przedszkola, aż po przyjęcie na studia. W efekcie doprowadzi to do integracji wielu szczegółowych informacji o dużej grupie obywateli.

Szczególnie niepokoi fakt, że wśród zbieranych informacji znajdą się również dane wrażliwe dotyczące np. niepełnosprawności czy korzystania z pomocy psychologicznej, które powinny być objęte szczególną ochroną i przetwarzane jedynie w wyjątkowych sytuacjach.

Zagrożenia związane z przyjęciem proponowanych rozwiązań były sygnalizowane już na wcześniejszych etapach prac sejmowych, m.in. w trakcie posiedzeń komisji i podkomisji. Jednak zgłaszane wątpliwości nie znalazły bezpośredniego odzwierciedlenia w brzmieniu projektu ustawy. W trakcie prac przyjęto wprawdzie kilka zmian zmierzających w kierunku lepszego zabezpieczenia danych osobowych (według wytycznych zgłoszonych m.in. przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych), jednak nie rozwiązały one fundamentalnego problemu związanego z samymi założeniami proponowanej regulacji.

Chcemy podkreślić, że nasze zarzuty nie dotyczą zbierania danych osobowych przez system oświaty w ogóle, ale – leżącej u podstaw ustawy – idei integrowania szerokiego zakresu danych indywidualnych w bazie prowadzonej przez MEN. Uważamy, że sprawne zarządzanie oświatą na poziomie centralnym nie wymaga gromadzenia w jednym systemie szerokiego zakresu informacji o poszczególnych jednostkach. Do realizacji tego celu wystarczą dane zbiorcze.

Proponowane rozwiązanie uważamy za niecelowe, a przewidywane pozytywne skutki regulacji – za nieadekwatne w stosunku do zagrożeń związanych ze zwiększeniem kontroli państwa nad

jednostką oraz niebezpieczeństwem nieuprawnionego wykorzystania gromadzonych danych przez inne podmioty. W naszej ocenie, przyjęcie proponowanych rozwiązań będzie skutkować ograniczeniem prawa do prywatności, które trudno uznać za konieczne w demokratycznym państwie.

Wszystko to rodzi poważne wątpliwości, co do zgodności proponowanych rozwiązań ze standardami konstytucyjnymi. Wątpliwości te nie zostały rozwiane w trakcie dotychczasowych prac nad ustawą. Dlatego apelujemy o rozważę i głosowanie za odrzuceniem ustawy w całości.

Małgorzata Szumańska
Fundacja PANOPTYKON
Członkini Zarządu

Szymon Gutkowski
Stowarzyszenie Projekt: Polska
Przewodniczący Zarządu